

АГЕНЦИЈА ЗА УПРАВЉАЊЕ ЛУКАМА

**ПРАВИЛНИК
О
БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉУ
НА РАДУ**

Београд, октобар 2014. година

САДРЖАЈ

I	Основне одредбе	1
II	Организовање послова безбедности и здравља на раду – надлежност и овлашћења.....	2
III	Права, обавезе и одговорност запослених.....	3
IV	Права, обавезе и одговорности у обезбеђивању и спровођењу мера безбедности и здравља на раду	5
V	Примена претходних мера заштите на раду.....	7
VI	Превентивне мере.....	8
VII	Посебна заштита жена, омладине и инвалида	8
VIII	Одржавање средстава рада.....	9
IX	Коришћење и одржавање средстава и личне заштите запослених.....	10
X	Прегледи и испитивања средстава за рада, електроинсталација и радне средине	10
XI	Прегледи и испитивања средстава за рад.....	11
XII	Прегледи и испитивања електроинсталација.....	11
XIII	Испитивања услова радне средине.....	12
XIV	Утврђивање радних места са посебним условима рада.....	12
XV	Оспособљавање запослених из области безбедности и здравља на раду и провера стеченог знања.....	13
XVI	Утврђивање повреда радних обавеза и других повреда радне дисциплине.....	14
XVII	Предузимање мера у случају повреде на раду запослених.....	14
XVIII	Евиденција из области безбедности и здравља на раду.....	15
XIX	Обавезе према инспекцији рада.....	16

XX	Случајеви и начин провере запослених под утицајем алкохола и других средстава зависности.....	16
XXI	Представник запослених за безбедност и здравље на раду.....	16
XXII	Прелазне и завршне одредбе.....	17

На основу члана 3. Закона о безбедности и здрављу на раду („Службени гласник РС“ број 101/2005) и члана 16. став 1. тачка 2) Статута Агенције за управљање лукама („Службени гласник РС“ број 72/13), Управни одбор Агенције за управљање лукама је на 17. седници одржаној дана 22.10.2014. године, донео

Правилник о безбедности и здрављу на раду

I Основне одредбе

Члан 1.

Овим Правилником уређује се спровођење безбедности и здравља на раду лица која учествују у радном процесу у Агенцији за управљање лукама у даљем тексту: (Агенција), као и лица која се затекну у пословном простору Агенције, уколико је Агенција о њиховом присуству упозната, и то:

1. Права, обавезе и одговорности запослених у обезбеђивању и спровођењу мера безбедности и здравља на раду;
2. Посебна заштита жена, омладине и инвалида;
3. Одржавање средстава рада;
4. Коришћење и одржавање средстава личне заштите запослених;
5. Прегледи и испитивања оруђа за рад, електроинсталација, постројења и радне средине;
6. Утврђивање радних места са посебним условима рада;
7. Оспособљавање запослених из материје безбедности и здравља на раду и провера стеченог знања;
8. Утврђивање повреда радних обавеза и других повреда радне дисциплине;
9. Предузимање мера у случају повреде на раду запослених;
10. Евиденција из области безбедности и здравља на раду;
11. Обавезе према инспекцији рада;
12. Случајеви и начин провере запослених под утицајем алкохола и других средстава зависности;
13. Представник запослених за безбедност и здравље на раду
14. Стручни испит и издавање лиценци.

Члан 2.

Агенција је дужна да у свом раду и обављању делатности као и пословању уопште, предузима одговарајуће мере безбедности и здравља на раду запослених на радном месту и у радној околини.

Члан 3.

У случају настанка повреде на раду због неуобичајених и непредвидивих околности које су изван контроле Агенције или због изузетних догађаја чије се последице упркос свим настојањима нису могле избећи, Агенција није одговорна у смислу закона који регулише безбедност и здравље на раду.

Одредбе овог Правилника примењују се на све запослене који су стекли својство запосленог у Агенцији, без обзира на време трајања рада, као и на сва друга лица која се по било ком основу налазе на раду у Агенцији, (студенти на практичној настави, лица ангажована по уговорима, лица на стручном оспособљавању које се одвија средствима рада Агенције).

II Организовање послова безбедности и здравља на раду - надлежност и овлашћења

Члан 4.

Заштита здравља, безбедност лица на раду и спречавање професионалних обољења спроводи се применом савремених техничких, организационих, здравствених, образовних и других мера неопходних за стварање безбедних услова рада.

Члан 5.

Обављање стручних послова безбедности и здравља на раду организују се на нивоу целе Агенције и обавља их лице за безбедност и здравље на раду (у даљем тексту: одговорно лице за безбедност)

Члан 6.

Одговорно лице за безбедност и здравље на раду има следеће дужности:

- 1) учествује у припреми акта о процени ризика;
- 2) врши контролу и даје савете Послодавцу у планирању, избору, коришћењу и одржавању средстава за рад, опасних материја и средстава и опреме за личну заштиту на раду;
- 3) учествује у опремању и уређивању радног места у циљу обезбеђивања безбедних и здравих услова рада;
- 4) организује превентивна и периодична испитивања услова радне околине;
- 5) организује превентивне и периодичне прегледе и испитивања опреме за рад;
- 6) предлаже мере за побољшање услова рада, нарочито на радном месту са повећаним ризиком;
- 7) свакодневно прати и контролише примену мера за безбедност и здравље запослених на раду;
- 8) прати стање у вези са повредама на раду и професионалним обољењима, као и болестима у вези са радом, учествује у утврђивању њихових узрока и припрема извештаје са предлозима мера за њихово отклањање;
- 9) припрема и спроводи оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад;
- 10) припрема упутства за безбедан рад и контролише њихову примену;

11) забрањује рад на радном месту или употребу средства за рад, у случају када утврди непосредну опасност по живот или здравље запосленог;

12) сарађује и координира рад са службом медицине рада по свим питањима у области безбедности и здравља на раду;

13) води евиденције у области безбедности и здравља на раду код послодавца.

14) стара се о пружању прве помоћи у случају повреде на раду запослених и предузима мере за хоспитализацију повређеног и пружање адекватне медицинске услуге.

15) води прописану евиденцију из области безбедности и здравља на раду.

16) врши и друге послове у складу са Законом и актима који регулишу материју безбедности и здравља на раду.

Лице за безбедност и здравље на раду дужно је да у писменој форми извести послодавца и представника запослених о забрани рада из става 1. тачка 11) овог члана.

Ако Послодавац, и поред забране рада у смислу става 1. тачка 11) овог члана, наложи запосленом да настави рад, лице за безбедност и здравље на раду дужно је да о томе одмах извести надлежну инспекцију рада.

Члан 7.

У зависности од утврђеног стања по питању безбедности и здравља на раду, у оквиру свог рада, одговорно лице за безбедност, у складу са Законом, овлашћено је да:

- забрани рад запосленом који се не придржава прописаних превентивних мера безбедности и здравља на раду, не користи средства личне заштите или одбија да поступи по нормама и упутствима за безбедан рад,
- наложи отклањање недостатака у случају када нису обезбеђене прописане мере заштите на раду,
- забрани рад у случају када утврди непосредну опасност по живот и здравље запосленог,
- забрани коришћење неисправног оруђа за рад, средстава и опреме личне заштите,
- предузме мере против лица која не поступе по налогу у напред наведеним алинејама.

III Права, обавезе и одговорности запослених

Члан 8.

Запослени у радном односу у Агенцији и друга лица која се по било ком основу налазе и обављају послове у Агенцији, дужни су да се придржавају мера заштите на раду, одредаба овог Правилника, законских прописа и других упутстава донетих у циљу спровођења безбедности и здравља на раду.

Сви запослени у Агенцији имају право на безбедност и здравље на раду које остварује у складу са Законом и овим Правилником.

Члан 9.

Запослени је обавезан да своје послове обавља са пуном пажњом ради безбедности свог живота и здравља, као и живота и здравља осталих запослених.

Запослени је дужан да се стара о спровођењу и унапређивању заштите на раду, да се служи свим средствима заштите на раду, да их максимално користи, да пажљиво рукује са њима и да их одржава у исправном стању, као и да непосредном руководиоцу и лицу одговорном за безбедност одмах пријави запажене недостатке на личним заштитним средствима и заштитној опреми, машинама, апаратима и уређајима који би могли да им угрозе живот и здравље.

Члан 10.

У спровођењу безбедности и здравља на раду, запослени у Агенцији имају следеће обавезе:

- да се пре почетка рада упозна са мерама безбедности и здравља на раду на пословима или на радном месту на које је распоређен;
- да користи прописана средства и опрему за личну заштиту на раду за послове које обавља;
- да се пре распоређивања на посао оспособи из области безбедности и здравља на раду, и да се подвргне провери оспособљености за безбедан рад,
- да у току рада стално употпуњава и усавршава своја знања из области безбедности и здравља на раду,
- да пре почетка рада на одређеном радном месту обави претходни лекарски преглед и да се подвргне контроли здравственог стања у предвиђеним роковима, ако је то за то радно место предвиђено,
- да пре почетка рада обавезно провери исправност средстава за рад и личних заштитних средстава и одмах пријави уочене недостатке, кварове или друге појаве које би могле да угрозе безбедност запосленог на раду,
- да послове обавља са пуном пажњом ради безбедности свог живота и здравља као и живота и здравља осталих запослених,
- да се придржава прописаних мера безбедности и здравља на раду,
- да поступа и ради по технолошком поступку и датим упутствима,
- да наменски користи средства личне заштите и да их одржава у исправном стању,
- да сваку повреду на раду одмах пријави непосредном руководиоцу.

Члан 11.

Запослени је дужан да се упозна са прописима и мерама безбедности и здравља на раду, пре него што отпочне да обавља радне задатке у Агенцији.

Запослени коме при раду прети непосредна опасност по живот, због тога што нису спроведене мере заштите на раду има право да одбије да ради на тим пословима, односно радним задацима, док се не спроведу прописане мере безбедности и здравља на раду, а за то време може бити распоређен на друге послове који одговарају његовој стручној спреми и другим радним способностима.

На средствима за рад, превозним средствима, апаратима и другим уређајима могу радити и руковати само запослени који су обучени и задужени да раде на њима, а на основу датог упутства за рад.

Запослени који су задужени са средствима за рад, превозним средствима и другим уређајима, обавезни су да се старају о њиховој исправности и да приликом рада употребљавају одговарајућа средства техничке и личне заштите на начин како је то одређено одговарајућим мерама заштите на раду.

Члан 12.

Запосленим и другим лицима који се по било ком основу налазе на раду у Агенцији, ако су под утацајем алкохола и под дејством наркотика забрањен је приступ у радне и друге просторије или задржавање у радним просторијама Агенције.

Члан 13.

Запослени је дужан да по истеку радног времена и престанка рада, место рада остави чисто и уредно, да средства за рад са којима је радио остави у исправном стању, а у случају да средства за рад не може да остави у исправном стању, дужан је да одмах обавести непосредног руководиоца.

Члан 14.

У обезбеђивању заштите на раду запослени има право:

- на оспособљавање из материје безбедности и здравља на раду,
- на контролу здравственог стања,
- на услове рада који обезбеђују његов физички интегритет, здравље и личну сигурност на раду,
- да користи средства рада која су у складу са прописаним мерама,
- да користи исправна средства личне заштите,
- да предложи спровођење контроле услова рада и стања безбедности и здравља на раду,
- да стално употпуњава и усавршава своја знања из области безбедности и здравља на раду,
- да одбије да ради кад сматра да му прети непосредна опасност по живот и здравље због тога што нису примењене мере безбедности и здравља на раду,
- да одбије да ради на средствима за рад на којем нису постављене прописане заштитне направе.

Члан 15.

Агенција може да запослене осигура од повреда на раду, професионалних обољења и обољења у вези са радом, ради обезбеђивања накнаде штете.

Финансијска средства за осигурање и става 1. овог члана падају на терет Агенције, а одређују се у зависности од нивоа ризика од повређивања, професионалног обољења или обољења у вези са радом на радном месту и радној околини.

Одлуку из става 1. овог члана доноси Управни одбор Агенције.

IV Права, обавезе и одговорности у обезбеђивању и спровођењу мера безбедности и здравља на раду

Члан 16.

Агенција је дужна да предузима одговарајуће мере заштите здравља и безбедности запослених као и да спречава настанак професионалних обољења и то:

- да организује послове заштите на раду,
- да смањује ризике у процесу рада од механичког повређивања, опасног дејства електричне струје, штетних материја, експлозија, пожара и слично,
- да прилагођава рад запосленима, нарочито у погледу конципирања радног места, избора опреме и средстава за рад, као и метода рада, ради ублажавања једноличности у процесу рада,
- да спроводи мере превенције у организацији рада и радним условима,
- да даје одговарајућа упутства запосленима,
- да цени здравствено стање запослених и њихову безбедност на раду,
- да обучава запослене за безбедан рад,
- да предузима одговарајуће мере, да се само запосленима који имају одговарајућа упутства дозвољава приступ опасним средствима рада.

Члан 17.

Директор се стара о спровођењу и унапређивању безбедности и здравља на раду и у том циљу:

- доноси опште акте чија је сврха заштита на раду и стара се о њиховом спровођењу,
- одобрава финансијска средства за извршење плана и програма мера безбедности и здравља на раду,
- разматра стање повреда на раду, професионалних обољења и услова рада,
- доноси мере за отклањање уочених недостатака и неправилности,
- разматра извештаје које подноси надлежни орган инспекције рада и други органи о стању заштите на раду и доноси одлуке у складу са захтевима и препорукама тих органа,
- врши анализу стања безбедности и здравља на раду,
- предузима мере за покретање поступка у случају повреде радне обавезе због непридржавања мера безбедности и здравља на раду
- утврди начин оспособљавања и едукације запослених који обављају послове безбедности и здравља на раду.

Члан 18.

За спровођење и унапређење мера безбедности и здравља на раду одговорно је лице за безбедност и здравље на раду, које је посебно обавезно да:

- утврди начин спровођења и примене интерних мера безбедности и здравља на раду због боље безбедности запослених и спречавање професионалних обољења и повреда на раду,
- донесе и предложи директору Програм о оспособљавању запослених за безбедан и здрав рад,
- донесе акт о процени ризика у писменој форми за сва радна места и утврди начин и мере за отклањање евентуалног ризика,

- организује унапређење техничке заштите у складу са развојем технологије у циљу смањења повреда на раду и професионалних оболења,
- распореди запослене на место рада на коме су спроведене мере безбедности и здравља на раду,
- утврди начин провере и одговарајуће мере контроле запослених ради њиховог удаљавања са радног места уколико су под утицајем алкохола или других средстава зависности
- обезбеди запосленима коришћење средстава и опреме за личну заштиту на раду.

Непосредни руководиоци организационих јединица Агенције, одговорни су за спровођење безбедности и здравља на раду у организационој целини којом руководе, а нарочито:

- да пре почетка рада утврде исправност средстава рада и средстава личне заштите,
- да не дозволе запосленом рад на неисправном средству рада,
- да обезбеде и учествују у прегледима средстава рада, када се ови врше у циљу утврђивања исправности и примењености мера заштите, сагласно одредбама овог Правилника и посебног упутства,
- да омогуће несметано извршење периодичних прегледа и испитивања оруђа за рад и радне средине,
- да предузимају мере за отклањање недостатака који би могли угрозити безбедност на раду,
- да обезбеде коришћење средстава личне заштите на свим радним местима за која су прописана,
- да не дозволе рад запосленом без средстава личне заштите,
- да врше практично оспособљавање запосленог из области безбедности и здравља на раду и упознавање са опасностима и штетностима посла који ће обављати,
- да обезбеде одсуствовање запосленог са рада када овај обавља периодични или систематски лекарски преглед,
- да забрани рад запосленом који се не придржава прописаних мера заштите на раду, не користи средства личне заштите или одбија да поступи по упутствима за безбедан рад,
- да удаље са рада запосленог који је под утицајем алкохола или других средстава зависности,
- да обавесте одговорно лице за безбедност и здравље на раду о свакој повреди на раду,
- да при свакој повреди на раду организују пружање прве помоћи и обавести одговорно лице за безбедност и здравље на раду
- да предузимају и друге мере и радње у циљу безбедног рада запосленог.

V Примена претходних мера заштите на раду

Члан 19.

Примена претходних мера безбедности и здравља на раду обезбеђује се при:

- изради и реализацији инвестиционо-техничке документације за радне и друге просторије,
- набавци и реконструкцији апарата, машина и опреме (у даљем тексту средства за рад), набавци опасних материја и
- набавци средстава и опреме личне заштите.

Члан 20.

У оквиру претходних мера заштите на раду, Агенција је нарочито дужна:

- да обезбеди израду и реализацију инвестиционо-техничке документације у складу са Законом и техничким прописима,
- да набавља само она средства за рад и средства личне заштите на раду на којима је примена мера заштите на раду на прописан начин потврђена
- да у поступку квалитативног пријема нових средстава за рад обезбеди преглед са аспекта заштите на раду.

Спровођење претходних мера безбедности и здравља на раду из става 1. овог члана обезбеђује одговорно лице безбедности и здравља на раду.

VI Превентивне мере

Члан 21.

Агенција је дужна да донесе акт о процени ризика у писменој форми за сва радна места у радној околини, којим ће утврдити могуће врсте опасности и штетности на радном месту у радној околини, на основу кога ће се извршити процена ризика од настанка повреда и оштећења здравља запослених.

У случају појаве сваке нове опасности и промене нивоа ризика у процесу рада, Агенција је дужна да измени акт о процени ризика.

Члан 22.

Агенција је дужна да обезбеди пружање прве помоћи, као и да оспособи одговарајући број запослених за пружање прве помоћи, спасавање и евакуацију у случају опасности.

Члан 23.

На видном и лако приступачном месту у радним просторијама постављају се ормарићи са прописаним санитарским средствима за пружање прве помоћи.
Одговорно лице за безбедност стара се о набавци и руковању санитарским материјалом.

VII Посебна заштита жена, омладине и инвалида

Члан 24.

Жене и омладина испод 18 година старости и инвалиди у радном односу у Агенцији приликом рада уживају посебну заштиту на раду у складу са законским прописима.

Члан 25.

Рад жена је забрањен на следећим пословима:

- на преношењу, утовару и истовару терета преко 15 кг тежине,
- на другим пословима који штетно или са повећаним ризиком могу да утичу на здравље жене.

За време трудноће жене не могу радити на пословима на којима се рад врши у принудно положају тела или се послови обављају дуже време стојећи, на пословима који захтевају тешке физичке напоре или друга већа физичка напрезања у току рада, као ни рад дужи од пуног радног времена.

Члан 26.

Запослени са смањеном радном способношћу-инвалиди рада могу се распоредити на оне послове на којима могу радити без професионалне рехабилитације и без опасности за смањење преостале радне способности.

Инвалиди рада могу се распоређивати само на оне послове који неће умањити њихову преосталу радну способност.

VIII Одржавање средстава рада

Члан 27.

Под средствима за рад у смислу овог Правилника подразумевају се: објекти намењени за рад са припадајућим радним просторијама, електро и другим инсталацијама, опремом и уређајима, помоћним просторијама и њиховим инсталацијама, помоћни објекти који се привремено користе за рад и кретање запослених и средстава за рад.

Средства рада из става 1. овог члана, могу се користити само ако су у складу са одговарајућим прописима заштите на раду, стандардима и техничким нормативима и ако се редовно одржавају у исправном стању, односно у стању које неће представљати опасност по живот и штетност по здравље запослених.

Члан 28.

У циљу благовременог уочавања недостатака на средствима рада Агенција обезбеђује повремене прегледе.

Преглед уређаја, средстава за рад и електро и других инсталација врши се у току коришћења на начин и у роковима дефинисаним Законом и прописима.

Члан 29.

Све радне и помоћне просторије у Агенцији морају бити према врсти послова, довољно осветљене природном и вештачком светлошћу, према одређеним стандардима и периодично испитане у законом предвиђеним роковима.

Члан 30.

Подови радних просторија морају бити чврсти, равни, израђени од таквог материјала да се могу лако чистити и по потреби опрати.

У радним просторијама где се ради са водом и где се вода разлива, подови морају бити од непропустљивог материјала.

Члан 31.

Температура, влажност и кретање ваздуха у радним просторијама морају бити усаглашени са прописаним вредностима за радне просторије и периодично испитивани у законом предвиђеним роковима.

Члан 32.

У радним просторијама мора се обезбедити природна или вештачка вентилација, према важећим прописима.

Ове просторије се морају периодично испитивати уколико се у њима јављају гасови, пара, прашина и друге штетности.

IX Коришћење и одржавање средстава и личне заштите запослених

Члан 33.

Сва лична заштитна средства и опрема коју користе запослени морају у свему да одговарају важећим прописима и стандардима заштите на раду.

Радна места за која се обезбеђују средства личне заштите, врста и рок трајања утврђују се посебном одлуком.

Члан 34.

На коришћење се могу дати само она средства и опрема личне заштите која одговарају прописима заштите на раду, стандардима или техничким нормативима и која се редовно одржавају у исправном стању.

О одржавању средстава личне заштите, њиховој замени и набавци, стара се одговорно лице за послове безбедности и сами запослени који су задужени са тим средствима и опремом.

Члан 35.

Уколико пре истека рока, односно века трајања дође до таквог оштећења личне заштитне опреме или средстава да се више не могу наменски користити и употребљавати, запосленом ће се и пре истека века трајања дати ново средство и опрема.

X Прегледи и испитивања средстава за рад, електронсталација и радне средине

Члан 36.

У оквиру повремених прегледа и испитивања средстава рада, обезбеђује се, по потреби, периодични преглед и испитивање прописаних средстава за рад, електро инсталација и

услова радне средине, од стране овлашћеног предузећа у циљу утврђивања испуњености прописаних мера безбедности и здравља на раду.

XI Прегледи и испитивања средстава за рад

Члан 37.

Прегледи и испитивања средстава за рад врше се:

- за нова средства, пре прве употребе односно пре њиховог пуштања у рад, ако за иста, од произвођача или продавца, нису обезбеђени докази о безбедности и исправности средстава,
- после премештања на другу локацију, а пре коришћења у случају хаварије, реконструкције, а пре поновног коришћења, као и у случајевима повреда са тежим последицама.

Члан 38.

Рачунари, машине, уређаји, алати и друга средства рада морају бити распоређена према важећим прописима, тако да се руковање са њима обезбеђује потпуна сигурност.

Средства за рад могу се користити само наменски и од стране лица која су за то обучена. Одржавање средстава за рад и заштитних направа могу да обављају само за то оспособљена и стручна лица.

Члан 39.

Средства рада (машине, уређаји, рачунари, алати и друго), морају се обезбедити и бити у таквом стању да не представљају опасност за повреде на раду и професионално обољење.

Заштитни уређаји на средствима рада морају бити тако уграђени да обезбеђују сигурност запослених на раду.

XII Прегледи и испитивања електроинсталација

Члан 40.

Електричне инсталације се прегледају, испитују и одржавају на начин утврђен стандардима и техничким прописима за одржавање, преглед и испитивање електроинсталација.

Преглед и испитивање стања примењених мера заштите од електричног удара предвиђен стандардима, врши се:

- пре пуштања у рад постројења, инсталација и средстава за рад,
- након реконструкције,
- периодично у складу са прописима и стандардима.

Све електроинсталације морају бити изведене, одржаване и коришћене у складу са техничким прописима.

Сва средства за рад и уређаји морају бити уземљени и заштићени од случајног додира напона.

Електрични водови и друга опасна места морају бити видно обележени ознакама "Опасно по живот".

XIII Испитивања услова радне средине

Члан 41.

У оквиру испитивања услова радне средине, Агенција обезбеђује заштиту и периодична испитивања:

- физичке штетности (бука),
- осветљености,
- микроклиме (влажност и брзина струјања ваздуха),
- хемијских штетности и прашине.

Периодична испитивања се врше по потреби и у роковима дефинисаним прописима за радну средину за коју је неопходно потребно вршити испитивања.

Наведена испитивања врше се преко овлашћених правних лица за вршење послова из области безбедности и здравља на раду.

XIV Утврђивање радних места са посебним условима рада

Члан 42.

Радна места на којима објективно постоје повећане опасности од повреда и здравствених оштећења чије се штетно деловање на радну способност и здравље запослених не може у потпуности отклонити применом заштитних мера, сматрају се радним местима са посебним условима рада.

Члан 43.

Основни критеријуми за утврђивање радних места са посебним условима рада у погледу повећаног ризика на здравље запослених, специфичности радног места и процеса рада су:

- оптерећење на раду (физичко, психичко и сензорно),
- опасности и штетности у радној средини (физичке, хемијске и механичке),
- здравствени ризици,
- повреде на раду,
- режим и услови рада,
- примена мера заштите на раду.

Члан 44.

Постојање услова за утврђивање радних места са посебним условима рада врши се на основу спроведене анализе од стране овлашћеног правног лица за безбедност и здравље на раду, са организованом службом медицине рада или овлашћене здравствене установе, по посебној методологији.

Ако се анализом утврде места са посебним условима рада, иста се као таква проглашавају одлуком директора и дефинишу актом о систематизацији послова.

XV Осопособљавање запослених из области безбедности и здравља на раду и провера стеченог знања

Члан 45.

Агенција је дужна да запослене упозна са опасностима везаним за послове које обављају и обезбеди обучавање запослених из области безбедности и здравља на раду.

Члан 46.

Запослени који је ступио у радни однос или је унутрашњим распоредом распоређен на рад на друго радно место, пре него што отпочне да ради на тим радним местима има право да буде обучен из материје заштите на раду за безбедан рад на новим радним местима која су настала изменом услова због промене у организацији посла, а на основу пријаве непосредног руководиоца или лица за безбедност и здравље на раду

Члан 47.

Обучавање, васпитање и употпуњавање знања запослених из области безбедности и здравља на раду уз примену савремених научних сазнања и метода за унапређење заштите на раду, сигурности и здравља запослених представља сталан задатак и обавезу свих запослених.

Члан 48.

Обучавање и употпуњавање знања запослених обавља се на основу програма обуке за безбедан рад.

Програм обуке из претходног става овог члана, по свом садржају, обезбеђује стручно-теоретско и практично оспособљавање запослених за безбедан рад на пословима које запослени обавља.

Програм оспособљавања запослених за безбедан рад утврђује се на основу потреба Агенције.

Програм за обуку запослених мора бити у складу са пословима и радним задацима на којима су запослени ангажовани.

Члан 49.

Програм за обучавање и употпуњавање знања запослених из материје безбедности и здравља на раду припрема одговорно лице за безбедност и здравље на раду.

Програми из претходног става овог члана прилагођени су одговарајућим потребама радних места која су одређена Правилником о организацији рада и систематизацији послова и радних задатака и обухватају све видове заштите у датим условима рада, као и рокове трајања обуке.

Директор Агенције доноси Програм на предлог лица за безбедност и здравље на раду.

Члан 50.

Оспособљавање запослених састоји се од практичног и теоријског дела.

Теоријски део обуке запослених обухвата основе безбедности и здравља на раду и врши се од стране одговорног лица за безбедност и здравље на раду.

Практично оспособљавање запослених врши се само за запослене који раде у радионицама и лабораторијама, а обавља га одговорно лице за безбедност и здравље на раду и непосредни руководиоци запослених.

Члан 51.

За оспособљавање запослених може се, по потреби, ангажовати и овлашћено правно лице за вршење услуга оспособљавања запослених за самосталан рад.

XVI Утврђивање повреда радних обавеза и других повреда радне дисциплине

Члан 52.

Непридржавање утврђених мера заштите на раду и прописаних обавеза у смислу овог Правилника представља тежу повреду радне обавезе.

XVII Предузимање мера у случају повреде на раду запослених

Члан 53.

Под повредом на раду сматра се сваки случај повреде дефинисан Законом о безбедности и здрављу на раду.

За сваки случај повреде на раду или изненадне болести, Агенција обезбеђује пружање прве помоћи и евакуацију запослених, предузимање одговарајуће хитне медицинске неге, прописану евиденцију и обавештавање надлежних лица и органа инспекцијског надзора.

О пружању прве помоћи и спасавању повређеног запосленог стара се одговорно лице за безбедност и здравље на раду и непосредни руководиоци.

Члан 54.

Запослени који се повреди на раду дужан је да о томе одмах обавести непосредног руководиоца.

Уколико због тежине повреде, повређени запослени није у могућности да пријави повреду, дужан је да то учини запослени који се затекао најближе месту догађаја, односно који је први видео или сазнао за повреду.

Члан 55.

Повреде на раду се морају евидентирати у Агенцији.

Непосредни руководилац сачињава изворни записник и доставља лицу за безбедност и здравље на раду у року од 24 часа, рачунајући од момента настанка повреде.

Под несрећом на послу сматра се свака повреда на раду, дефинисана одговарајућим законским прописима.

Члан 56.

Агенција је дужна да одмах, а најкасније у року од 24 часа од настанка повреде, усмено и у писменој форми пријави надлежној инспекцији рада и надлежном органу за унутрашње послове сваку смртну, колективну или тешку повреду на раду, повреду на раду због које запослени није способан за рад више од три узастопна радна дана, као и опасну појаву која би могла да угрози безбедност и здравље запосленог.

Члан 57.

Извештај о повреди на раду, професионалном обољењу и обољењу у вези са радом који се догоде на радном месту, Агенција доставља запосленом који је претрпео повреду, односно обољење и организацијама надлежним за здравствено и пензијско и инвалидско осигурање.

Агенција је дужна да на захтев инспектора рада или представника запослених достави извештај о стању безбедности и здравља на раду запослених, као и спроведеним мерама.

XVIII Евиденција из области безбедности и здравља на раду

Члан 58.

Агенција је дужна да води евиденцију о:

- радним местима са повећаним ризиком,
- запосленима распоређеним на радна места са повећаним ризиком и лекарским прегледима запослених распоређених на таква радна места,
- повредама на раду, професионалним обољењима и болестима у вези са радом,
- запосленима оспособљеним за безбедан и здрав рад,
- евентуалним опасним материјама које запослени користи у току рада,
- извршеним испитивањима радне околине,
- извршеним прегледима и испитивањима опреме за рад и средстава и опреме за личну заштиту на раду,
- пријавама евентуалних смрних, колективних или тешких повреда на раду као опасних појава које би могле да угрозе безбедност и здравље на раду.

Члан 59.

Прописану евиденцију води одговорно лице за безбедност и здравље на раду.

XIX Обавезе према инспекцији рада

Члан 60.

Извештавање инспекције рада о/ или тешким повредама на раду и о појавама које би могле угрозити безбедност запослених, обавеза је одговорног лица за безбедност и здравље на раду.

XX Случајеви и начин провере запослених под утицајем алкохола и других средстава зависности

Члан 61.

Запослени је дужан да се подвргне провери да ли је под утицајем алкохола или других средстава зависности у следећим случајевима:

- када својим понашањем видно оставља утисак да је под утицајем алкохола,
- када је затечен на радном месту да конзумира алкохол,
- у случају настанка повреде на раду, ради утврђивања узрока, ако се изразито сумња да је запослени конзумирао алкохол или друга средства зависности,
- када на радном месту започне рад, а видно оставља утисак да је под утицајем алкохола.

Проверу да ли је запослени под утицајем алкохола врши одговорно лице.

Директор Агенције именује одговорно лице из ства 2. овог члана.

Члан 62.

Запослени за кога се утврди да је под утицајем алкохола и других средстава зависности не може започети, односно наставити рад.

XXI Представник запослених за безбедност и здравље на раду

Члан 63.

Запослени имају право да образују Одбор за безбедност и здравље на раду (у даљем тексту: Одбор).

Члан 64.

Агенција је дужна да Одбору омогући:

- 1) увид у све акте који се односе на безбедност и здравље на раду,
- 2) да учествују у разматрању свих питања која се односе на спровођење безбедности и здравља на раду
- 3) информисање о свим подацима који се односе на безбедност и здравље на раду.

Члан 65.

Агенција је дужна да представнике запослених, односно Одбор упозна:

- 1) са налазима и предлозима или предузетим мерама инспекције рада,
- 2) са извештајима о повредама на раду, професионалним обољењима и обољењима у вези са радом и о предузетим мерама за безбедност и здравље на раду

3) о предузетим мерама за спречавање непосредне опасности по живот и здравље.

Члан 66.

Директор, лице за безбедност и здравље на раду и представници запослених, односно Одбор, дужни су да међусобно сарађују о питањима безбедности и здравља на раду, ускладу са Законом о безбедности и здрављу на раду и другим прописима.

XXII Прелазне и завршне одредбе

Члан 67.

На све што није регулисано овим Правилником, примењиваће се одредбе Закона о безбедности и здрављу на раду и други прописи који регулишу ову област.

Измене и допуне овог Правилника врше се на начин и по поступку предвиђеном за његово доношење.

Овај Правилник ступа на правну снагу даном доношења.

УПРАВНИ ОДБОР
АГЕНЦИЈЕ ЗА УПРАВЉАЊЕ ЛУКАМА
ПРЕДСЕДНИК

Мр Борко Милосављевић

Број: 110-23/22-700-2014
У Београду, дана 22.10.2014. године